

Στο πλαίσιο των μαθημάτων «Βιολογίας», «Γεωλογίας – Γεωγραφίας», «Χημείας», αλλά και του προγράμματος για τα αειφόρα σχολεία, την Τετάρτη 29/11/2023 πραγματοποιήθηκε Εκπαιδευτική εκδρομή στο ρέμα Χαλανδρίου. Στην εκδρομή συμμετείχαν μαθητές και μαθήτριες των τμημάτων Β2 και Β4.

Ένα πανέμορφο και άγριο σε πολλά σημεία ρέμα που διασχίζει τον πολύβουο αστικό ιστό των βόρειων προαστίων της Αθήνας και παραμένει ένα σημαντικό ενδιαίτημα για πολλά είδη φυτών και ζώων. Γνωστό και ως ρέμα Πολυδρόσου, η ιστορία του ρέματος χάνεται στα βάθη των αιώνων, από τότε που τα νερά του προσέφεραν τις κατάλληλες συνθήκες για τον πρώτο εοικισμό της περιοχής. Σε όλη τη διαδρομή του είναι γεμάτο από απομεινάρια παλαιών εποχών, όπως φράγματα, νερόμυλους και παλαιά κτίρια. Από εδώ περνούσε ο αρχαίος δρόμος στον οποίο μεταφέρονταν τα μάρμαρα της Πεντέλης για το χτίσιμο του Παρθενώνα (οδός λιθαγωγίας), ενώ πιστεύεται ότι στην περιοχή υπήρξε ιερό της θεάς Δήμητρας. Το ρέμα πηγάζει από τα νοτιοδυτικά της Πεντέλης και ακολουθεί μια πορεία προς τα νότιο-νοτιοδυτικά περνώντας από τους δήμους Νέας Πεντέλης, Μελισσίων, Βριλησίων και Χαλανδρίου πριν ακολουθήσει υπόγεια πορεία στο ύψος της Φιλοθέης και εκβάλλει λίγα χιλιόμετρα μετά στον Ποδονίφτη. Η διαδρομή στην οποία το ρέμα είναι ανοιχτό και σχετικά προσπελάσιμο σε διάφορα σημεία φτάνει τα 8,3 χλμ. Εντύπωση προκαλούν η μαιανδρική του διαδρομή, η πλούσια βλάστηση και οι μικροί καταρράκτες, στοιχεία που ανήκουν περισσότερο σε μικρό ποτάμι κάποιου ορεινού δάσους παρά σε ένα ρέμα που τρέχει παράλληλα με τους πιο πολυσύχναστους δρόμους της Αθήνας. Δεν είναι υπερβολή ότι το ρέμα Πεντέλης-Χαλανδρίου είναι ένα από τα τελευταία άγρια ενδιαιτήματα της Αθήνας.

Οι όχθες του ρέματος είναι πυκνόφυτες από πλατάνια, χαλέπιες πεύκες, κυπαρίσσια, λεύκες, πικροδάφνες και λυγαριές. Λίγα μέτρα πιο ψηλά φυτρώνουν πουρνάρια, αγριελιές, σκίνα, κοκκορεβυθιές, χαρουπιές, αμυγδαλιές, αγριοαχλαδιές, ευκάλυπτοι, μυρτιές, κουμαριές, φλώμοι, δάφνες, ρείκια, ασπάλαθοι, σπάρτα, λαδανιές και θυμάρια. Στις όχθες υπάρχουν συστάδες από καλαμιές, ενώ τα βάτα, οι κισσοί, οι περικοκλάδες, οι εφέδρες και τα λίγουστρα σε πολλά σημεία κάνουν αδιάβατη την προσπέλαση. Γύρω από την κοίτη δεν υπάρχουν πολλά φυτά, λόγω των πολλών ορμητικών νερών που περιστασιακά κατεβαίνουν τον χειμάρρο και παρασέρνουν τα πάντα. Κοντά στο ρέμα υπάρχουν πολλές συστάδες από τεράστιους άκανθους (*Acanthus mollis*), το εντυπωσιακό φυτό που κατά τον Βιτρούβιο αποτέλεσε το πρότυπο για τα κορινθιακά κιονόκρανα. Πλούσια είναι η επίσης η παρουσία των πουλιών στο ρέμα, καθώς αυτό προσφέρει την κατάλληλη προστασία μέσα στο αφιλόξενο αστικό τοπίο. Πάνω από το ρέμα έχει παρατηρηθεί να κυνηγούν γερακίνες, ξεφτέρια και βραχοκιρκίνεζα. Από τα νυκτόβια αρπακτικά εδώ ζουν κουκουβάγιες, γκιώνηδες και χουχουριστές. Μέσα στο ρέμα έχουν παρατηρηθεί μπεκάτσες και φάσσες, ενώ στα κοντινά χωράφια σταθμεύουν περιστασιακά λευκοί πελαργοί. Στα ψηλά υπάρχουν κοπάδια από νησιώτικες πέρδικες, ενώ οι κίσσες είναι αρκετά κοινές.

Για τους παραπάνω λόγους η προστασία του ρέματος είναι επιτακτική. Οι μαθητές μας αξιοποίησαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τη χλωρίδα και την πανίδα της χώρας μας, να αναπτύξουν Περιβαλλοντική συνείδηση και να συμβάλλουν στην προστασία ενός από τους τελευταίους πνεύμονες πρασίνου της Αττικής.

Αρχικά οι μαθητές μας καθάρισαν το ρέμα από τα σκουπίδια, (μαζεύτηκαν περισσότερα από 2 καρότσια σκουπιδιών) και στη συνέχεια έφτιαξαν με σχοινιά τετράγωνα, κατέγραψαν τη χλωρίδα και μέτρησαν ποσοστά από το κάθε είδος.

Ευχαριστούμε θερμά τη Διευθύντρια του σχολείου Κα Ε. Σύρμα η οποία πάντα μας ενισχύει στην ανάληψη τέτοιων δράσεων στοχεύοντας σε ένα σχολείο με περιβαλλοντική κουλτούρα και μαθητές με αειφόρο συνείδηση.

Οι υπεύθυνοι για τη δράση καθηγητές

Ανδρεαδέλης, Ι.

Διαμαντής, Κ. (Συντονιστής)

Παπαδή, Δ.